

HØRINGSNOTAT

Forslag til forskrift om saksbehandlingsregler for godkjenningsordningen i opplæringsloven § 2-12. Regulering av forholdet til lov 19. juni 2009 nr. 103 om tjenestevirksomhet (implementering av tjenstedirektivet) – om saksbehandlingsfrister og innvilgelse av godkjenning.

1. Bakgrunn for forslaget

I dette høringsnotatet foreslås saksbehandlingsfrist for godkjenningsordningen i opplæringsloven § 2-12, samt bestemmelse som slår fast virkningen av fristoversittelse. Forslagene er, sett i sammenheng med den allerede vedtatte tjenesteloven, nødvendige for at forpliktelser etter tjenstedirektivet (direktiv 2006/123/EF) oppfylles på Kunnskapsdepartementets ansvarsområde.

Innføring av tjenstedirektivet medfører behov for to regelverksendringer knyttet til behandling av tillatelser, herunder godkjenningsordningen av private grunnskoler i opplæringsloven § 2-12:

- For det første følger det av tjenstedirektivet art. 13 nr. 3 første punktum at det skal fastsettes saksbehandlingsfrister for tillatelsesordninger. Fristen kan forlenges en gang. Da det ikke er fastsatt slike frister i tjenesteloven, må fristene fastsettes i sektorregelverket.
- Videre er det nødvendig å regulere virkningen av en fristoversittelse. Hovedregelen etter tjenstedirektivet art. 13 nr. 4, jf. tjenesteloven § 11 annet ledd, er at en tjenestetillatelse anses automatisk innvilget hvis saksbehandlingsfristen oversittes. Dette gjelder kun med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av annen lov fordi spesielle allmenne hensyn (for eksempel beskyttelse av helse) gjør seg gjeldende. Som det vil framgå av vurderingene under, er det behov for å forskriftsfeste unntak fra bestemmelsen om automatisk innvilgelse for tillatelse etter opplæringsloven § 2-12.

Lov om tjenestevirksomhet skal tre i kraft 28. desember 2009. Bestemmelsene i sektorregelverkene må derfor tre i kraft samtidig.

2. Vurderinger og forslag

Opplæringsloven § 2-12 stiller krav til at private grunnskoler må ha godkjenning av departementet. Godkjenningsmyndigheten er delegert til Utdanningsdirektoratet. Skolene har ikke rett til å starte opp før godkjenningsvedtak foreligger. Private skoler som driver uten godkjenning kan straffes med bøter, jf. § 2-12 første ledd annet punktum. Opplæringsloven § 2-12 annet og tredje ledd stiller en rekke krav til skolen, herunder krav til skoleanlegg, krav til lærerkompetanse og krav til opplæringens innhold. Alle skoler som viser at de oppfyller kravene til skolens virksomhet etter opplæringsloven § 2-12 har rett til godkjenning. Godkjenning etter bestemmelsen innebærer ingen rett til statstilskudd.

Private skoler godkjent etter privatskoleloven faller utenfor bestemmelsens virkeområde. Slike skoler faller i tillegg også utenfor tjenstedirektivets virkeområde, fordi skoledrift etter privatskoleloven ikke er å regne som tjenstevirksomhet. Dette er presisert ot.prp.nr.70(2008-2009) på side 146.

Saksbehandlingsfrist for behandling av søknader etter opplæringsloven § 2-12

Kompleksiteten i søknader om godkjenning av private grunnskoler etter opplæringsloven vil være ulik fra skole til skole. Dette medfører at nødvendig saksbehandlingstid vil variere fra sak til sak. Det må derfor settes en frist som er tilstrekkelig lang til at også mer kompliserte saker kan behandles innen fristen.

Når det gjelder tidspunktet fristen starter å løpe, er dette beskrevet i tjensteloven § 11 første ledd som den dagen da nødvendig dokumentasjon har kommet inn til ansvarlig myndighet. Nødvendig dokumentasjon vil i søknader om godkjenning av en privat grunnskole etter opplæringsloven § 2-12 være en komplett søknad som kan behandles uten behov for henvendelse til søker om supplerende informasjon. Tjensteloven § 11 fastsetter at dersom det mangler nødvendig dokumentasjon fra søkeren på søknadstidspunktet, skal søker så snart som mulig oppfordres til å gi fullstendig dokumentasjon og opplyses om at saksbehandlingsfristen først løper fra det er gjort. Saksbehandlingsfristen kan forlenges én gang dersom sakens kompleksitet gjør det nødvendig.

På bakgrunn av forventet saksbehandlingstid i denne type saker, sett hen til at fristen skal romme også de mest komplekse tilfellene, bør saksbehandlingstiden og tilsvarende frist etter departementets vurdering settes til fire måneder. For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at saksbehandlingsfristen ikke gjelder saksbehandling ved en eventuell klage.

Virkning av fristoversittelse

Behovet for en godkjenning av private grunnskoler med omfattende krav til virksomheten er begrunnet i barnas rett og plikt til opplæring. Både elevene og deres

foresatte må ha tilstrekkelig sikkerhet for at skolen gir opplæring av god faglig standard innen trygge rammer. Myndighetene er derfor nødt til å forhåndskontrollere at skolene er i stand til å tilby barna en tilfredsstillende opplæring i et godt miljø.

Etter departementets syn er det av hensyn til barnas opplæring ikke forsvarlig at tillatelser etter opplæringsloven § 2-12 blir ansett som innvilget hvis saksbehandlingsfristen oversittes. Det er svært uheldig for elevenes opplæring om tillatelser blir gitt uten en tilstrekkelig vurdering av om skolen oppfyller kravene for godkjenning. Etter departementets vurdering bør derfor ikke tjenestelovens bestemmelse om automatisk innvilgelse ved fristoversittelse gjelde for godkjenningsordningen i opplæringsloven § 2-12.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser.

Forslag til forskriftsendringer antas ikke å medføre noen økonomiske eller administrative konsekvenser. Bortsett fra fastsettelse av saksbehandlingsfrist, innebærer forskriftsendringene ingen endringer i gjeldende rett.

4. Forslag til ny § 16-1 i forskrift til opplæringslova

Med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa § 2-12 femte ledd (trer i kraft 28.12.2009, , etter res. 19 juni 2009 nr. 672), blir det foreslått ny § 16-1 i forskrift 23.06.2006 nr. 724 til opplæringslova.

"Kapittel 16. Sakshandsamingsreglar

§ 16-1 Sakshandsamingsreglar ved søknad om oppretting av privat grunnskole

For søknad om godkjenning av privat grunnskole etter opplæringslova § 2-12, skal sakshandsamingsfrist som nemnd i tjenesteloven § 11 første ledd første punktum vere fire månader.

Tjenesteloven § 11 andre ledd om at tillating er betrakta som gitt når sakshandsamingsfristen er overskride, gjeld ikkje for godkjenning etter opplæringslova § 2-12."